

boställe brukas. — Vid båda dessa författningar hafva enkesäten blifvit undantagna. Detta oaktadt hafva både bostadsboställden och enkesäten af Kongl. Maj:t blifvit medgifna att utarrenderas på 20 års tid på innehafvarnes derom gjorda ansökningsar. — Da denna åtgärd måste anses fördelaktig såväl för innehafvaren som boställets bättre skötsel, är det som jag föreslår,

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånig skrifvelse an- hålla, att ofvannämnda undantag i berörda Kongl. förordningar måtte upphävas, samt att ifrågavarande enkesäten skola, på en- handa grunder som föreskrivas om mensal- och annexhemman i Skåne, Halland och Blekinge, på 20 år utarrenderas.

Stockholm den 24 Januari 1872.

C. A. Jönsson.

N:o 37.

Af Herr Carl Ifvarsson: *Om underdomstolarnes på landet reorga- nisation.*

Enär den ofta i en eller annan form väckta frågan om en tidsenlig förbättring af vårt domstolsväsende ännu icke hunnit sin lösning, oaktadt Rikets Ständer redan den 28 Maj 1866 anhöllo om Kongl. Maj:ts nådiga medverkan dertill, samt enär behovet af denna reform, långt ifrån att minskas, gör sig allt mer och mer bemärkt, i samma mån kommunikationsanstalterna och de industriela företagen utveckla sig; finner jag mig för- anlåten att — ehuru en under 1870 års riksdag af mig i ämnet väckt motion (N:o 51) icke föranledde annan åtgärd än den, att Andra Kammaren biföll en vid Lag-Utskottets utlåtande N:o 12 fogad, af Utskottets ordförande, till en del i motionens syfte, afgifven reservation, och en annan vid sistlidne lagtima riksdag väckt motion i samma ämne (N:o 90) icke blef af Utskottet behandlad — nu åter påkalla representationens upp- märksamhet å denna samhällsviktiga fråga. Det är nu, likasom förut, hufvudsakligen i afsigt att bereda skyndsamhet i lagskipningen och tillfälle för åtskilliga domsärendens öfverflyttande från de administrativa embetsverken till domstolarne, utan att samhället

må öfver höfvan betungas med kostnader därför, som jag — med stöd af representationens förra tillgörande i ämnet, samt med åberopande, såsom vidare motiver för denna min åtgärd, af dels grunderna för min år 1870 väckta, här ofvan omförmälda motion, och dels motiverna till den, i samma fråga, då afgifna, äfven här ofvan omnämnda reservation — härmed ånyo upptager frågan i motionsväg, i det jag vördsamligen föreslår,

att Riksdagen för sin del antager såsom lag det af komiterade utarbetade, vid min sistlidne lagtima riksdag afgifna motion (N:o 90) bilagda och jemte motionen till Lag-Utskottet remitterade *förslag till stadga angående under domstolarne på landet* med dertill hörande författningar af den natur, att Riksdagen rörande dem eger beslutande rätt; samt att, i sammanhang dermed, Riksdagen aflåter en underdånig skrifvelse, med anhållan att Kongl. Maj:t, vid reglering af domsagor och tingslag, täcktes tillse, *dels* att domkretsarne — der ej öfvervinnerliga lokalhinder ligga i vägen — ej blifva större, än att de tingssökande få högst fyra mil till tingsstället, *dels* att de mindre städernas förläggande under landsrätt må, der sådant lämpligen kan ega rum, genom domsagoregleringen underlättas samt med görligaste första verkställas, *dels* ock slutligen att, till dess regleringen blir fullbordad, i fullmakterna för de häradshöfdingar, som under denna tid utnämnas, det vilkor införas, att de må vara skyldige öfvertaga domareembetet äfven i de inom domsagan liggande mindre städer samt i öfrigt åtnöjas med den fördelning af domsagan eller förändring af dess gränser, som af en blifvande reglering kan betungas.

Stockholm den 23 Januari 1872.

Carl Ivarsson.